Należytość pocztowa opłacana ryczałtowo. Cena numeru pojedyńczego 20 groszy.

WYZWOLENIE SPOŁECZNE

Organ Polskiej Partji Socjalistycznej.

Pismo polityczne, społeczne, rolnicze i oświatowe. — Wychodzi każdy piątek z datą niedzieli.

Prenumerata na kwartał 2·50 zł.
— Konto Polskiej Pocztowej Kasy Oszczędności Nr. 148.338. —
Wydawca: Okręgowy Komitet P. P. S. w Białej.

Numer pojed. wszędzie 20 groszy

Adres Redakcji i Administracji oraz Biura bezpłatnej porady prawnej
Biała, ul. Komorowicka 4.
Nr. telefonu 1055. Godziny przyjęć od 3 do 6 popołudniu.

Nr. 47. Biała, dnia 18 listopada 1928 r. Rok XI.

„Sanacja" tonie w chjeńskiem bagnie.

Zaczęło się po wypadkach majowych w 1926 r. Kilka tygodni później „Głos Prawdy" rozpoczął walkę z lewicą polską, a przedewszystkiem z P. P. S. Coraz więcej zaszczepiano nienawiści, pojawiały się nowe insynuacje i plotki i coraz bardziej około osoby marszałka Piłsudskiego usadawiali się endecy z maskami sanatorów.

Doszło do tego po dwuch zgórą latach, że P. P. S., która przechyliła szalę zwycięstwa przewrotu majowego na stronę marsz. Piłsudskiego, dzisiaj uważaną jest przez obóz „sanacji" za wroga Polski, zaś prawdziwymi patrjotami i „szlachetnymi" zwolennikami Piłsudskiego są endecy i wszelka chjena z okresu rządu Witosa.

Szuje i wszy endeckie rozpanoszyły się nadmiernie. Zapędzono w cień ludzi z I brygady, dawnych bojowców, którzy w trudnych okresach zwalczali zaciętych wrogów Piłsudskiego. Na pierwsze miejsca wdarła się żarłoczna gawiedź chjeńska.

Całem gardłem ryczy na cześć Marszałka Piłsudskiego. „Miłość" swoją do Jego osoby mierzy na metry, usiłuje zepchnąć wszystkich ludzi ideji na plan drugi i trzeci, byle bliżej żłobu, byle swój interes sanować.

W sumieniu swojem pozostali jednak tem czem byli — endekami, tchórzami i robigroszami.

Nieśmiało jeszcze, lecz rozpoczynają powrót do starych nawyczek i do starych bogów.

Organ 30-ki „Mieszczanin" wychodzący w Białej, w N-rze 37—40 w artykule poświęconym 10-tej rocznicy Niepodległości uprościł sobie spokój ducha endeckiego i na równi z **Dmowskim postawił Piłsudskiego.**

Djabłu świeczkę i Bogu ogarek. Czytamy dosłownie:

„Bo naprawdę nigdy bez wodzów nie byliśmy. Cześć Ci Wielki Wyspiański, Sienkiewiczu, Paderewski, Piłsudski i Dmowski. Może jeszcze Was dziś niejeden stawiał będzie po prawicy czy po lewicy. Nie, dziś w wielkiej chwili nie wolno nam Was oceniać według politycznych zapatrywań. Każdy z Was tylko Polski chciał".

Oczywiście endek Dmowski chciał Polski, bo jeździł w ślad za Piłsudskiem do Japonji w r. 1905 i aby uniemożliwić uzyskania pomocy Japonji dla rewolucji polskiej przeciw caratowi, by ochronić cara batiuszka, to wódz endecki przed rządem japońskim przedstawił Piłsudskim, a sanacja urzędowa, gałowa, całe **państwowe w Rosji.**

Dzisiaj nowoupieczony „sanator" ma czelność stawiać Dmowskiego na równi z Piłsudzkiem, a sanacja urzędowa, gałowa, całe B. B. — milczy i grzęźnie w endeckiem bagnie.

Chciałoby endectwo odegrać się w opinji. Pomaga mu w tem rzekomy radykalizm sanacyjny. Brnie dalej, potępia bojowników z PPS., zohydza demokrację i lewicę polską i toruje drogę do władzy w Polsce obskurantyzmowi chjeńskiemu.

Na szczęście Polski są jeszcze ludzie, którzy znają historję i sfałszować jej nie pozwolą. Jest P. P. S., która będąc w walce z dzisiejszym systemem rządzenia w Polsce, z dumą wspomina te czasy, kiedy Piłsudski szedł z ludem.

Drogi P. P. S. i drogi Piłsudskiego rozeszły się. To jest prawda. T. zw. ludzie „Piłsudskiego", zwłaszcza ci „świeżej daty" atakują nas bardzo gwałtownie, często nieuczciwie. Mimo to, właśnie mimo to, uznajemy wszystkie zasługi Piłsudskiego z PPS., Piłsudskiego z Legjonów, Piłsudskiego — wodza naczelnego, Piłsudskiego — Naczelnika Państwa, dlatego też nie pozwolimy, by pierwszy lepszy łajdak endecki ubrany w togę „sanacyjną" śmiał fałszować historję i ówczesnego Piłsudskiego stawiał na równi z Dmowskim.

Grzęźnie sanacja w błocie endeckiem i jest jej z tem wygodnie, niech jej służy na zdrowie.

P. P. S. zapędzić się w to bagno nie pozwoli i sztandar Polski ludowej wysoko w krzepkich dłoniach klasy robotniczej utrzyma. ....k.

Uchwały Centr. Komitetu Wykon. P. P. S.

C. K. W. zorganizował swoją pracę wewnętrzną i wezwał posłów „rozłamowców", by złożyli mandaty poselskie.

W dniu 13 listopada odbyło się posiedzenie nowego **Centralnego Komitetu Wykonawczego** P. P. S.

Na prezesa C. K. W. powołano jednomyślnie tow. Norberta Barlickiego, na wice-prezesów, również jednomyślnie ,tow. tow. Tomasza Arciszewskiego i Mieczysława Niedziałkowskiego, na sekretarza generalnego — jednomyślnie — tow. Kazimierza **Pużaka.**

C. K. W. zorganizował następnie podział pracy na wewnątrz kierownictwa Partji oraz pracę Wydziałów Centralnych, i referatów.

Powzięto następnie uchwałę następującą w stosunku do b. członków Partji, którzy — po otrzymaniu z jej rąk mandatów poselskich — opuścili ostatnio szeregi partyjne:

„Wykonując uchwałę XXI Kongresu Partji, C. K. W. wzywa byłych członków P. P. S. i Z. P. P. S. Rajmunda Jaworowskiego, Medarda Downarowicza, Adama Szczypiorskiego, Zygmunta Gardeckiego, Juljana Smulikowskiego i Józefa Niskiego, by złożyli niezwłocznie mandaty poselskie do dyspozycji Partji, zgodnie z deklaracją pisemną, złożoną w swoim czasie na ręce Prezydjum C. K. W., a zobowiązującą ich, jako podpisanych, pod słowem honoru do oddania w każdej chwili mandatów poselskich do dyspozycji Partji na żądanie C. K. W."

Od siebie zauważymy, że Jaworowski i Szczypiorski otrzymali mandaty poselskie z listy t. zw. państwowej P. P. S. Pozostali — z okręgów. Okręg Zamojski zażądał już publicznie złożenia mandatu przez Smulikowskiego.

Jednolity front lewicy w Sejmie.

Wtorkowe posiedzenie Sejmu jest znamienne ze względu na to ,że zarysował się na niem **jednolity front lewicy w stosunku do obecnego systemu rządzenia.** Przemawiali wicemarszałkowie Sejmu **Woźnicki** imieniem „Wyzwolenia" oraz **Dąbski** imieniem Stronnictwa Chłopskiego. Mowcy podkreślili — wbrew usiłowaniom B. B., **że lewica parlamentowi ust zamknąć nie pozwoli i że działalność ministra spraw wojskowych musi podlegać tak samo krytyce, jak działalność każdego innego ministra Rzeczypospolitej.**

Wicemarszałek Woźnicki oświadczył. że rozgoryczenie mas chłopskich jest tem słuszniejsze, ponieważ z przewrotem majowym i osobą **marszałka Piłsudskiego demokracja wiązała duże nadzieje**, a zawód, jaki przyniósł przewrót majowy, może mieć fatalne skutki bez względu na opinję tych kół, które przyzwyczaiły się **całować but każdego, kto jest u władzy.**

W dalszym ciągu mówił poseł Woźnicki — że prawa do krytyki nigdy sobie wydrzeć nie pozwolimy. Dopóki w Polsce istnieje Sejm i ustrój parlamentarny, zawsze używać będziemy tej trybuny do powiedzenia tego, co nam sumienie nakazuje. Uważamy, że do polepszenia stosunku między parlamentem i rządem nie przyczynił się wywiad marszałka Piłsudskiego. — Uważamy ,że marszałek Piłsudski, który wówczas był ministrem spraw wojskowych podlega krytyce, jak każdy inny minister i pewna część tej Izby ma zupełne prawo solidaryzowania się z tym wywiadem, to inni mają nietylko prawo, ale i obowiązek z nim się nie solidaryzować! „Wyzwolenie" z tem oświadczeniem marszałka Piłsudskiego nie solidaryzuje się i uważa je dla przedstawicielstwa narodowego za szkodliwe.

W Sejmie powiedziano — mówi dalej poseł Woźnicki — że rząd nie wykonuje budżetu zgodnie z uchwałą parlamentu. Gdyby tak było, musielibyśmy potraktować to **w sposób kategoryczny.**

Tu wicemarszałek Woźnicki zwraca się do premjera: — Panie premjerze ,czy prawda jest, że rząd nie wykonuje budżetu zgodnie z uchwałą ciał ustawodawczych?

To samo pytanie kieruje następnie mówca do ministra skarbu i oświadcza:

— Dopóki odpowiedzi na to nie otrzymamy uważamy zajmowanie się budżetem za nędzną szopkę i nikomu niepotrzebną fikcję, która może panom (mówca wskazuje na ławy B. B.) jest potrzebną, aby otrzymać pozwolenie dysponowania groszem publicznym, ale my się w taką sytuację wpędzić nie pozwolimy! **Od odpowiedzi rządu na te pytania uzależniamy nasze ustosunkowanie się do budżetu już w pierwszem czytaniu.**

Wicemarszałek **Dąbski** imieniem Stronnictwa Chłopskiego oświadczył co następuje:

— Jedynka terorem nie zamknie ust parlamentowi. Od samego początku teroryzujecie, tylko się was nikt nie boi. Zapowiadaliście trzęsienie ziemi gdy się nie wybierze marszałka po waszej woli; wybraliśmy swego marszałka i trzęsienia ziemi nie było.

— Nie można bezkarnie nazywać narodowego przedstawicielstwa „nierządnicami", łamać praw obywatelskich i praw budżetowych! Obecny rząd i dyktatura nie zdały egzaminu, bo ludowi jest gorzej! Gdyby chociaż rządził dyktator z programem, ale tu rządzi „politbiuro!". Tego systemu nie utrwalimy, nie zgodzimy się na żadną zmianę konstytucji, ograniczającą prawa przedstawicielstwa narodowego! — Domagać się będziemy zniesienia Senatu i konkordatu i rozdziału kościoła od państwa. Praw Sejmu bronić będziemy do ostatka. — Kryzysu parlamentaryzmu niema, ale jest kryzys niewykonywania prawa! Gdyby nie policja, to panowie z B. B. wprowadziliby zaledwie 10% posłów do Sejmu. „Jedynka" nasza odpowiada całkiem rumuńskiej „jedynce", prowadzonej przez Bratianu. (Wesołość). Tamta „jedynka" zbankrutowała, to samo grozi naszej „jedynce".

Przemawiali jeszcze poseł Grünbaum (koło żydowskie), poseł Baczyński (ukrainiec), Dębski (Piast), Stroński (N. D.), Kuśnierz (Ch. D.), Zachajkiewicz (ukrainiec) i komunista Bittner, któremu po wypowiedzeniu paru prowokacyj-

nych frazesów marszałek tow. Daszyński odebrał głos.

Z kolei weszły na porządek dzienny wnioski nagle zgłoszone przez ukraińców i jedynkę. Z wniosków tych większość uzyskał jedynie wniosek B. B.

Następnie głosami słowiańskich mniejszości narodowych oraz lewicy przeszedł wniosek przeciw zamknięciu gimnazjum białoruskiego w Radankowicach. Za wnioskiem padło 148 głosów przeciw 147.

Na posiedzeniu Sejmu w piątek 16 bm. mają się znaleść **nowe projekty ustaw podatkowych zgłoszone przez rząd.**

Zjazd „Wyzwolenia“ wypowiedział się za obroną demokracji.

W dniach 6 i 7 listopada obradował w Lublinie doroczny Zjazd Stronnictwa „Wyzwolenie“. W drugim dniu obrad zapadły jednomyślnie następujące uchwały:

Zjazd stwierdza, że niezachwianą wolą szerokich mas ludu polskiego jest, ażeby Rzeczpospolita Polska rządziła się i budowała według wskazań wyrażonych w manifeście Rządu Lubelskiego z 7 listopada 1918 r.

Ogólny charakter kilku uchwał jest taki, że **marszałek Piłsudski doszedł do władzy przez walkę synów i ludu i zawiódł nadzieje tego ludu.**

Gospodarka i polityka rządu idzie po linji popierania warstw posiadających, lekceważąc interesy drobnego rolnictwa, dlatego Zjazd „Wyzwolenia“ uważając rząd obecny i system rządzenia za szkodliwy dla ludu i jego dążeń, postanawia, ażeby stronnictwo prowadziło w dalszym ciągu zdecydowaną walkę o istotną naprawę konstytucji, o praworządność, o samorząd i prawa obywatelskie ludu.

———

Dla kogo jest oświata?

Oświata ludowa powinna być fundamentem każdego narodu i państwa. Z tego założenia wychodząc twórcy konstytucji polskiej zapewnili ludowi bezpłatne nauczanie w szkołach tak powszechnych, jak i średnich, oraz wyższych.

Niestety postanowienie to wykoszlawili różni niepowołani apostołowie, rekrutujący się przeważnie ze sfer profesorskich polskich uniwersytetów, — tych uniwersytetów, które powinny być centralą oświaty, skąd promienie wiedzy docierać powinny do wszystkich zakątków kraju.

W szkołach średnich i wyższych nałożono takie opłaty na łaknących nauki, iż staje się ona wprost niedostępną dla warstw ubogich, dla chłopa małorolnego i robotnika.

Oświata ludowa i powszechne bezpłatne nauczanie w szkołach wszystkich typów, zagwarantowane konstytucją, przybrało na się obraz rzeczywistej fikcji.

Twierdzimy z całą stanowczością, że analfabetyzm wcale w Polsce się nie zmniejsza, lecz przeciwnie wzrasta, jako skutek przyczynowy nadmiernych opłat szkolnych.

Egzystują jako świadectwo powyższych słów okolice w powiatach zachodniej Małopolski, gdzie naukę, zaczynającą i kończącą się na alfabecie prowadzi stary dziadek, sam z biedą sylabizując poszczególne litery. (Okolice takie znaleść można w pow. żywieckim a może i gdzieindziej). Z chwilą wymarcia tych „dziadków“ nawet tej prymitywnej oświaty zabraknie.

Jeżeli takie stosunki możliwe są w zachodniej Małopolsce, to cóż dopiero za obraz oświaty przedstawia się nam na kresach wschodnich.

Wróćmy jednak do uniwersytetów. Profesorowie uniwersytetu pobierają pensje równające się poborom wiceministrów i w przeważającej większości są ostoją reakcji i każdego systemu rządzenia, wykazującego silną rękę wobec ludu pracującego.

Z tych też powodów przez nakładanie coraz to nowych opłat uniemożliwiają ubogiej młodzieży wstęp do wyższych szkół, konserwując wiedzę swą dla sfer „wyższych“ i bogatych.

Dla przykładu przytoczymy kilka takich faktów, ilustrujących najlepiej „bezpłatne“ nauczanie, chociażby na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie:

Senat akademicki obwieścił, że opłaty przy teraźniejszych zapisach na Uniwersytet Jagielloński są następujące: 1) Opłata ogólna na domy i spółdzielnie profesorskie i studenckie — wpisowe 30 zł. i opłata roczna 50 zł. 2) Opłata specjalna na pokrycie kosztów pomocy naukowych, pracowniane na medycynie, filozofji i rolnictwie 45 zł. rocznie, seminaryjne 15 zł., bibljoteczne 9 zł. 3) Opłaty różne: fundusz stypendyjny 5 zł., na pomoc w naturze 20 zł., na cele opieki zdrowotnej 10 zł. Razem 175 zł. wynoszą same opłaty do Kasy uniwersyteckiej. Od egzaminów pobiera się opłaty osobne.

Jeżeli weźmiemy pod uwagę, że skromne utrzymanie studenta w Krakowie kosztuje 100 zł. miesięcznie, to razem z opłatami uniwersyteckiemi stanowi to dla biednych mas młodzieży nieprzebytą zaporę, przez którą daremnie usiłuja przedostać się, by zaspokoić pragnienie wiedzy.

W ten sposób wyższe wykształcenie staje się przywilejem klas posiadających. Zdolności choćby jak największe synów chłopskich i robotniczych nie wartają nic, są niczem wobec worka pieniężnego kapitalisty i obszarnika, który i w tej, jak w każdej innej dziedzinie ustroju kapitalistycznego sprawuje i wykonuje niepodzielnie swą władzę.

Niedostatecznie rozbudowane szkolnictwo powszechne, wysokie opłaty w szkołach średnich i wyższych są najwymowniejszem świadectwem mizerji duchowej tych, co pierwsi „przed narodem powinni nieść oświaty kaganiec“.

Klerykalizacja istniejącego szkolnictwa, wydaje młode pokolenie na łup zacofanych klechów, którzy nawet szkoły wieczorne, dokształcające uważają za teren, na którym bezkarnie uprawiają agitację za wstępowaniem do wstecznych, obskurnych organizacji dewociarskich, gdzie tępota umysłowa hodowana umiejętnie przez wielebnych dobrodziejów stwarza jedyne na całym świecie unikaty bezdusznych marjonetek różańcowych.

Na bojkot oświaty ludowej ze strony sfer rządzących i kapitalistycznych, na zatruwanie fałszem i obłudą duszy ludu ze strony kleru odpowiedzieć musi klasa pracująca tworzeniem swych własnych placówek oświatowych, tworzeniem Oddziałów TURowych, które usuną ciemnotę z pośród warstw robotniczo-chłopskich.

Po światło wiedzy klasa robotnicza sięgnąć musi sama i sama musi je rozszerzać.

Własnemi siłami rozprószmy mroki ciemności! St. P.

———

Oświadczenie.

Chrześcijański Zjednoczony Komitet Wyborczy w Białej, wydał odezwę dotyczącą wyborów do Rady Powiatowej Kasy Chorych w Białej. W odezwie tej nieznany mi autor pozwolił sobie **na ohydne oszczerstwo** skierowane przeciwko mojej osobie.

„Cześcijanin“ ów napisał, że

„socjaliści za krwawo zapracowany grosz wybudowali wielkie gmachy, które nie tyle robotnikom służą, ile urządzili sobie w nich mieszkania (n. p. redaktor „poseł i ekskomisarz **Pająk** zajmuje za bardzo małą opłatą **pięciopokojowe** mieszkanie, które powinien przy **swych 3-tysięcznycznych dochodach miesięcznych** wynająć sobie prywatne mieszkanie“.

Nie mogąc oszczercy, który się ukrywa, zaskarżyć do Sądu, wzywam panów z Chrześcijańskiego Zjednoczonego Komitetu Wyborczego do odwołania twierdzeń niezgodnych z prawdą, ponieważ dochody moje nie wynoszą 3 tysiące zł. ani też nie zajmuję pięciopokojowego mieszkania w Kasie Chorych.

Jeśli panowie z Chrześcijańskiego Komitetu tego nie uczynicie, **oświadczam publicznie,** że będę was uważał **za zwyczajnych oszczerców i złodziei czci ludzkiej.**

Antoni Pająk, poseł na Sejm.

———

Odsłonięcie tablic pamiątkowych w Cytadeli.

W poniedziałek w południe odbyło się uroczyste odsłonięcie pamiątkowych tablic, wmurowanych w celach X pawilonu Cytadeli Warszawskiej, w których przebywali Romuald Traugutt, Stefan Okrzeja, Józef Montwiłł-Mirecki i marsz. Piłsudski.

Na uroczystość przybył P. Prezydent Rzeczypospolitej, marszałek Sejmu tow. Ignacy Daszyński, wódz Organizacji Bojowej P. P. S. tow. poseł Arciszewski, p. marszałek Senatu, kilku członków Rządu, spora grupa wojskowych różnych rang.

Na podwórzu, przed X pawilonem ustawiono trybunę, z której pierwszy przemówił tow. Daszyński. W krótkich słowach Marszałek Sejmu zobrazował wyraziście martyrologję polskiego ruchu wyzwoleńczego, szczególnie ciężką pod zaborem rosyjskim i rolę w tym ruchu klasy robotniczej.

Następnie przemawiali p. Nowakowski, brat Józefa Montwiłł-Mireckiego oraz p. W. Sieroszewski.

Na odsłoniętych tablicach pamiątkowych widnieją następujące napisy:

Romuald Traugutt dyktator, aresztowany 9/IV 1864 r., osadzony w X Pawilonie 19/V 1864, stracony 5/VII 1864 r.

Stefan Okrzeja, członek organizacji bojowej P. P. S., aresztowany 26/III 1905 r., stracony 21/VII 1905 r.

Józef Montwiłł-Mirecki, członek wydziału bojowego P. P. S., aresztowany 28/XI 1907 r., stracony 9/X 1908.

Józef Piłsudski, osadzony w X Pawilonie 9/III 1900 r., przewieziony do Petersburga 19/XII 1900 r. Naczelnik Państwa 14/XII 1918 r. Marszałek Polski 19/III 1920 r.

Jak widać, na tablicy upamiętniającej pobyt w Cytadeli marsz. Piłsudskiego, pominięto zupełnie jego ówczesną przynależność do P. P. S. i socjalistycznej Organizacji Bojowej, co było jedynym powodem jego aresztowania i osadzenia w Cytadeli.

———

Poseł Sławek

postawił sam siebie poza nawiasem przeciwników godnych szacunku.

W sobotę, dnia 10 listopada br. obradował w Warszawie pod przewodnictwem tow. Niedziałkowskiego Związek Parlamentarny Partji Socjalistycznej. Otwierając posiedzenie tow. poseł Niedziałkowski podniósł rolę klasy robotniczej i P. P. S. w walce o Niepodległości Polski. Zw. P. P. S. omówił następnie szczegółowo zajście spowodowane przez p. Sławka na posiedzeniu Sejmu w dniu 6 listopada (o czem pisaliśmy w poprzednim numerze). Po dyskusji podjęto jednomyślnie następującą uchwałę: Obelżywe zachowanie się posła Sławka wobec tow. Marka na posiedzeniu Sejmu dnia 6 bm. zmusza Z. P. P. S. do zajęcia wyraźnego stanowiska wobec tej **bezprzykładnej napaści.** Rzeczowe, umiarkowane i w najprzyzwoitszej formie wyrażone zdanie tow. Marka o znanym wywiadzie marsz. Piłsudskiego z dnia 1 lipca br. nazwane zostało przez prezesa klubu Be-Be „bezczelnem łajdactwem“.

Z. P. P. S. stając w obronie wolności trybuny sejmowej **piętnuje podobne metody walki** i wraz ze swoim przewodniczącym uznaje, że działalność marsz. Piłsudskiego, jako osobistości politycznej nie może być wyjętą z pod krytyki i oceny opinji publicznej.

Wszelkie próby w tym względzie czynione w celu zastraszenia posłów i senatorów socjalistycznych zostaną za każdym razem odparte z całą stanowczością. W odpowiedzi zaś na nie godziwe i zaiste bezczelne zachowanie się posła Sławka wobec przedstawiciela naszego Klubu Z. P. P. S. uznaje jednogłośnie, że p. Walery Sławek **postawił sam siebie poza nawiasem przeciwników godnych szacunku.**

Działalność P. P. S.

w okręgu bialskim.

Akademja i wiec w Lipniku.

Dnia 11 listopada br. odbyła się w gospodzie gminnej p. Żaka w Lipniku uroczysta Akademja, połączona z wiecem publicznym.

Uroczystość zagaił tow. Mędrzak, poczem połączone chóry TUR-a Biała-Lipnik i „Wolność“ odśpiewały pieśni robotnicze.

O znaczeniu 10-lecia Niepodległości Polski, jakoteż o sprawach politycznych i gospodarczych referował tow. **Dr. Daniel Gross** z Białej.

Wywody tow. Dra Grossa nagrodzili zebrani długotrwałemi oklaskami.

W języku niemieckim przemawiał tow. **Lukas** z Bielska.

Uroczystość i wiec zakończono oddeklamowaniem kilku krótkich poetyckich utworów, oraz odśpiewaniem pieśni robotniczych.

Akademja, jakoteż wiec wypadły pod każdym względem wspaniale. Sala była pełna robotników i robotnic.

Zebranie członków i sympatyków P. P. S. w Białej.

W dniu 2 listopada br. odbyło się zebranie członków i sympatyków P. P. S., na którem referował tow. **Franciszek Wanat.**

Uroczysta Akademja w Browarze Żywiec-Wieprz.

Dnia 8 listopada br. odbyła się w browarze arcyksięcia Habsburga uroczysta Akademja z okazji 10-lecia Niepodległości Polski.

Po zagajeniu przez tow. Sapetę, odśpiewał miejscowy Oddział TUR-a „Na barykady", po czem tow. **Stanisław Piątkowski** z Białej wygłosił dwugodzinne przemówienie, porównując dawną przedrozbiorową Polskę z obecną.

Referenta nagrodzono burzą oklasków.

Następny mówca tow. **Fr. Wanat** zobrazował ciężkie położenie klasy pracującej, wzywając zebranych do gremjalnego wstępowania do Oddziału miejscowego TUR.

Gorącemi słowy zachęcali zebranych ttow. Sapeta Stanisław, Mucharski i inni do wytrwania przy sztandarze P. P. S.

Rezolucję tow. Stanisława Sapety, potępiającą rozbijacką robotę Jaworowskiego przyjęto jednomyślnie.

Młoda organizacja TUR-a urozmaiciła uroczystość odśpiewaniem kilku pieśni robotniczych i wygłoszeniem okolicznościowych deklamacji.

Salę sypialnianą, gdzie się odbyła Akademja przystrojono girlandami i wieńcami, oraz czerwonym sztandarem.

Pierwszy raz robotnicy w browarze w Żywcu własnemi siłami urządzili Akademję, zjawiając się na nią in corpore i przyznać trzeba, że sprawiła ona na zebranych niezatarte wrażenie.

TURowe zgromadzenie w Węg. Górce.

W sobotę 10 listopada mimo ulewnego deszczu zjawiła się licznie młodzież i starsi towarzysze na zgromadzenie TURowe, na którem tow. **Stanisław Piątkowski** wygłosił referat o znaczeniu oświaty w ruchu robotniczym.

Obecnych było przeszło 100 osób.

W dyskusji, która się nad referatem tow. Piątkowskiego rozwinęła, brało udział kilkunastu towarzyszy, którzy w sposób rzeczowy poruszali najważniejsze zagadnienia klasy robotniczej.

Zgromadzenie zakończono odśpiewaniem „Na barykady" i „Czerwonego Sztandaru".

Publiczne zgromadzenie w Czańcu.

W niedzielę, dnia 11 listopada br. staraniem OKRu w Białej urządzono publiczne zgromadzenie w Czańcu, na którem referat o sytuacji politycznej i gospodarczej wygłosił tow. **Stan. Piątkowski** z Białej. O sprawach gminnych referował tow. Jan Trojak, zaś o nadchodzących wyborach do Rady Kasy Chorych w Białej tow. Żurek.

Publiczne zgromadzenie w Stryszawie.

W dniu 11 listopada br. odbyło się w Stryszawie w pow. makowskim publiczne zgromadzenie. Referował tow. **Andrzej Pysz** z Białej. Tow. Wróbla i Świerkosza upoważniono do założenia wiejskiego komitetu P. P. S. w Stryszawie.

Uroczysty wieczorek TURowy w Żywcu.

W sobotę 10 listopada urządził Oddział TURa w Żywcu uroczysty wieczorek z okazji 10-lecia Niepodległości Polski. Słowo wstępne wygłosił prezes TURa dr. B. Okuljar. Okolicznościowe przemówienie wygłosił tow. **Andrzej Pysz.** W miłym nastroju zakończono wieczorek o godz. 12 w nocy.

Konferencja P. P. S. w Milówce.

W niedzielę 11 listopada odbyła się konferencja P. P. S. w Milówce przy udziale około 40 delegatów. Referował tow. **Durczak** z Żywca.

W dyskusji między innymi zabierali głos ttow. Rozmus z Węg. Górki, oraz sekretarz tow. Mędrzak z Bielska.

Konferencja P. P. S. w Andrychowie.

W Domu Robotniczym w Andrychowie odbyła się we czwartek 8 listopada konferencja P. P. S., na której omawiano sprawy tyczące się wyborów do Rady Kasy Chorych.

Referował tow. **Andrzej Pysz** z Białej. W dyskusji zabierali głos ttow. Babiński, Zawierucha, Sokołowski, Karkoszka i inni.

Tow. poseł Kazimierz Czapiński przed wyborcami.

W niedzielę, dnia 11 listopada br. odbyło się w Lipowej w gospodzie p. Michalskiego zgromadzenie publiczne, które zagaił tow. Kuciara, poczem referował o sprawach politycznych **tow. poseł K. Czapiński**, odczytując obszerną rezolucję, domagającą się ubezpieczenia na starość, demokratycznego samorządu, reformy rolnej itd.

W dyskusji zabierali głos naczelnik gminy i kilku towarzyszy.

Rezolucję jednomyślnie uchwalono. Następnie tow. Kuciara referował o wyborach do Rady Kasy Chorych. Rezolucję opowiadającą się za listą socjalistyczną przyjęto jednomyślnie.

Obchód 10-lecia Niepodległości.

Wypadł imponująco i okazale zarówno w stolicy jak i w całym kraju.

Ludność całego państwa wzięła masowo i tłumnie udział w obchodzie 10-lecia Niepodległości. Nie była to uroczystość narzucona, sztywna, wymuszona. Więcej jeszcze, niż liczba uczestników obchodu imponował nastrój mas, ich szczera radość, że oto Rzeczpospolita Polska nietylko się stała, ale też ostała. Coraz mniej już ludzi w Polsce, którzyby nie doceniali błogosławieństwa wolności politycznej, dobrodziejstwa niepodległości.

Prawda, że święto niepodległości w wielu miastach, a przedewszystkiem w stolicy ześrodkowało się w śródmieściu, gdzie ludność pracująca, ludność uboga przedmieść, suteryn i poddaszy była niejako na „występie gościnnym". Życzymy klasie pracującej, aby w obchodzie drugiego 10-lecia niepodległości nie była już gościem bogatego śródmieścia, lecz gospodarzem we własnym domu, w całej Polsce we wszystkich miastach i miasteczkach.

*

W Białej-Bielsku obchodzono 10-tą rocznicę niepodległości nadzwyczaj uroczyście. Już w sobotę 10 listopada w przeddzień rocznicy miasta przybrały mimo niepogody świąteczny wygląd. Bardzo gustownie oświetlono gmachy Magistratów miasta Bielska i Białej, okna domów iluminowano świeczkami i lampkami elektrycznemi. Ulicami miast przeciągnęły oddziały Przysposobienia wojskowego z pochodniami na czele, z orkiestrami grającemi marsza.

Wieczorem o godzinie 7-mej odbyła się uroczysta Akademja w sali Teatru polskiego w Bielsku. Na program złożyły się reprodukcje orkiestry 3 p. s. p., chóru męskiego, deklamacje oraz na wysokiem poziomie utrzymane przemówienie p. Niżankowskiego.

W niedzielę, dnia 11 listopada odbyły się uroczyste nabożeństwa we wszystkich kościołach oraz w synagogach. W nabożeństwach wzięli udział przedstawiciele władz państwowych, wojskowych i samorządowych.

Na dziedzińcu koszar artylerji w Bielsku mszę polową celebrował ks. maj. Miodoński. Po nabożeństwach uformował się pochód, który przeszedł ul. Główną do Bielska, gdzie połączył się z pochodem bielskim i wrócił na pl. Wolności w Białej. W pochodzie wzięły udział wszystkie stany. Powszechną uwagę (poraz pierwszy w Białej) zwracała grupa żydów ortodoksów biorącą udział w pochodzie. Natomiast uderzał brak, licznie zamieszkujących oba miasta, obywateli państwa polskiego, narodowości niemieckiej.

Z chwilą dojścia pochodu do pl. Wolności w Białej nastąpiła defilada wojska i oddziałów przysposobienia wojskowego przed p. generałem Przeździeckim.

Wojsko i oddziały Przysposobienia wojwego przeszły na ul. Kolejową, gdzie złożyły broń i wróciły na pl. Wolności. Z trybuny specjalnie ustawionej p. Strzelbicki, starosta bialski odczytał akty fundacyjne miasta Białej i powiatu bialskiego. Z treści aktów obywatele dowiedzieli się, że dla upamiętnienia 10-letniej rocznicy Niepodległości Polski miasto Biała ufunduje Dom dla dzieci na kolonje letnie, zaś Wydział powiatowy Dom opieki społecznej.

Następnie okolicznościowe przemówienie wygłosił st. referendarz Starostwa p. Jasiewicz.

W godzinach popołudniowych odbyło się uroczyste otwarcie Domu Żołnierza przy ul. Hettwerowej w Białej. Przemówienia wygłosił ks. maj. Miodoński, generał Przeździecki, poseł Walewski (B. B.) oraz jeden z żołnierzy, który podziękował społeczeństwu za pomoc w zbudowaniu Domu, w którym żołnierz będzie czerpał kulturę i oświatę. Po zwiedzeniu całego Domu rozpoczęto wbijanie gwoździ do tarczy.

Wieczorem odbyła się Akademja w sali pod „Orłem", urządzona staraniem młodzieży szkół średnich.

Nadto prawie we wszystkich salach różne stowarzyszenia urządzały wieczorki poświęcone rocznicy Niepodległości. Również i w powiecie w każdej gminie urządzono pochody i uroczyste wieczorki.

Z całego państwa ze wszystkich miast przynoszą pisma obszerne sprawozdania o uroczystościach. Nawet z poza granic kraju, z miejscowości, w których skupia się większa ilość Polaków, nadchodzą wiadomości o uroczystych obchodach 10-lecia Niepodległości.

Jak klasa robotnicza Białej obchodziła 10-tą rocznicę Niepodległości Polski?

Klasa robotnicza Białej i okolicy uczciła godnie 10-tą rocznicę Niepodległości Polski. W pięknie udekorowanej sali Pow. Zw. Gospodarczego w Białej zebrały się w poniedziałek, dnia 12 listopada tak liczne rzesze robotników, iż całe tłumy nie mogąc się pomieścić w sali w przedpokojach z uwagą słuchały wywodów tow. posła Kazimierza Czapińskiego.

Uroczystość rozpoczęła się odegraniem przez orkiestrę dętą T. U. R. z Leszczyn „Cześć Pracy", poczem chór T. U. R. z Białej odśpiewał „Na barykady" i „Wiązankę". Tow. Helena Romaniak z Lipnika udatnie odeklamowała krótki utwór poetyczny M. Konopnickiej.

Po części artystycznej Akademji zabrał głos **tow. poseł Kazimierz Czapiński**, który w świetnem przemówieniu scharakteryzował przełomową chwilę w dniu tworzenia pierwszego rządu polskiego, — rządu ludowego w Lublinie, kiedyto P. P. S. przedewszystkiem wzięła na się trud budowania gmachu wolnej i niepodległej Polski. Fundamenty pod mocarstwowe stanowisko Polski założyła P. P. S. przy pomocy całego ludu pracującego miast i wsi. Jak przedtem, tak i dziś lud roboczy, niosący sztandar demokracji i równości wysoko w górę, jest najpewniejszą gwarancją Polski, jako państwa wielkiego i niepodległego. Dlatego podważanie demokracji, jest zarazem podważaniem podstaw samego istnienia Polski, naraża z trudem zdobytą niepodległości na wielkie niebezpieczeństwa.

W zakończeniu swego referatu odczytał tow. poseł Czapiński następującą rezolucję:

„Zebrani całem sercem przyłączają się do wielkiej uroczystości, do obchodu 10-tej rocznicy niepodległości Polski.

Wszak właśnie programem polskich socjalistów była oddawna, od r. 1892 niepodległość Polski.

Wszak to bojowcy-robotnicy z P. P. S. ginęli na szubienicy za niepodległą Polskę ludową.

Wszak robotnicy-socjaliści pierwsi pośpieszyli do strzeleckich i legjonowych organizacyj, gdy burżuazja i obszarnicy, obecnie endecja i IV brygada płaszczyli się przed najeźdźcami.

W tej chwili uroczystej zebrani z gorącą wdzięcznością przypominają wielkie zasługi rządu lubelskiego i pierwszego rządu ludowego w Warszawie z listopada 1918 r. Wysiłki tych rządów ludowych, kierowanych przez socjalistów, oparty byt Polski na Demokracji i reformach socjalnych.

Ta Demokracja stała się podstawą siły Polski, jak to pokazał krytyczny rok 1920 (wojna z bolszewikami). To też wszelkie wznawiane obecnie próby uderzenia w Demokrację i Socjalizm godzą w podstawy niepodległości, w jej najpotężniejsze siły, w zaufanie ludu względem własnego państwa.

Zebrani oświadczają, że nadal mocno stoją przy sztandarze niepodległości, przy sztandarze Demokracji, opartej na głębokich reformach robotniczych i chłopskich i żywią mocną nadzieję, że lud pracujący z czasem przekształci także państwo na Polskę Socjalistyczną.

Niech żyje niepodległa Polska Demokratyczna!"

Rezolucję z wielkim entuzjazmem uchwalili zebrani jednomyślnie. Tow. posła K. Czapińskiego gorąco oklaskiwano.

Na zakończenie odegrała orkiestra TURa z Leszczyn „Czerwony Sztandar", poczem przy żywiołowych okrzykach „Niech żyje demokratyczna republika Polska!" zebrani opuścili salę.

Z Sejmu Śląskiego.

W sobotę, dnia 10 listopada odbyło się uroczyste posiedzenie Sejmu śląskiego dla uczczenia 10-letniej rocznicy Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej. Posiedzenie rozpoczęło się po godzinie 4-tej. Po załatwieniu formalności p. marszałek Wolny zawiadomił, że w miejsce zmarłego posła Borysa wszedł w skład Sejmu p. poseł Mańka, który zgłosił swe przystąpienie do Klubu P. P. S.

Następnie wygłosił p. marszałek okolicznościowe przemówienie, w którem wskazał na przeszło wiekowe męki narodu polskiego, walkę o wolność i zakończył swoje przemówienie ślubowaniem, że wszystko co czynimy i czynić będziemy, to wszystko dla Ciebie, Polsko, i dla Twojej chwały.

Następnie p. wojewoda Grażyński uzasadniał wniosek Rady wojewódzkiej, aby z okazji 10-lecia Niepodległości Polski województwo wybudowało gmach dla muzeum śląskiego w Katowicach. Wniosek po uchwaleniu w pierwszem czytaniu odesłano do komisji budżetowej.

Następnie zawiadomił marszałek, że wpłynął nagły wniosek klubów poselskich, aby Sejm śl. dla uczczenia 10-letniej Niepodległości wybudował szpital publiczny w Katowicach. Wniosek po uchwaleniu nagłości i przyjęciu w pierwszem czytaniu odesłano do komisji. Na tem posiedzenie zamknięto.

*

P. Obrzut. P. poseł Obrzut z Bielska zgłosił swoje wystąpienie z Klubu Narodowej Partji Robotniczej w Sejmie śląskim. P. Obrzut otrzymał przy wyborach do Sejmu śląskiego w roku 1922 niespełna 300 głosów na Śląsku Cieszyńskim. Za te 300 głosów otrzymał od N. P. R. mandat poselski. Po sześciu latach różnych popisów kabaretowych i innych sztuczek politycznych, odchodzi od swojej partji, której nawet był prezesem, zabierając jej mandat poselski. Wprawdzie p. Obrzut nie oświadczył się jeszcze do którego klubu przystąpi, lecz jego spotkanie się w „Savoyu" z sanatorem Janickim świadczy o jego nowej orjentacji. P. Obrzut „oburzył" się pono na klub enperowski, bo oto on jako poseł robotniczy chciał dokonać „wielkiego dzieła", a nie dopuścił do tego prezes klubu p. Sikora. Oto on p. Obrzut chciał postawić w Sejmie wniosek o subwencję na remont kościoła w Bielsku, a klub N. P. R. wniosku tego nie podpisał. To miało być rzekomem powodem do wystąpienia z klubu. Kto jednak zna grę polityczną sanacji moralnej, ten łatwo odgadnie, że zmiana przekonań u p. Obrzuta nastąpiła „dla chleba, Panie dla chleba!".

Korespondencje.

CIESZYN. Z posiedzenia Wydziału gminnego.

Pod przewodnictwem p. Gabrischa odbyło się posiedzenie Wydziału gminnego w poniedziałek, dnia 5 bm. Następnie uchwalono zmienić nazwę ul. Pocztowej na ul. Marszałka Piłsudskiego, oraz nowo powstający plac sportowy w Błogocicach nazwać placem ku pamięci 10-letniej Niepodległości Rzeczypospolitej. Na członka Rady miejskiej po ś. p. Halfarze, wybrano p. Juraszka. Do Komisji szkolnej na miejsce po ś. p. Halfarze wybrano p. Dra Piekarskiego. Do Komisji Opieki społecznej, na miejsce ś. p. tow. Lazara, wybrano tow. Macheja. Protokół z ostatniego posiedzenia Wydziału gminnego został zatwierdzony. Wnioski komisji policyjno-prawniczej w sprawie nadania obywatelstwa zostały przyjęte. W sprawach koncesji na wyszynk wódki oraz koncesji dentystycznych, przyjęte zostały wnioski komisji. Tow. Machej zgłosił i uzasadniał wniosek zdążający do uregulowania płac dla robotników miejskich oraz wypłacenia robotnikom jednorazowego zasiłku w wysokości 4 tygodniowego zarobku na zakupy zimowe. Wniosek ten przekazano Radzie miejskiej do załatwienia. Wnioskowi sprzeciwił się p. Dr. Michejda.

Tow. Reger zgłosił wniosek w sprawie powołania do życia komisji do badania cen na artykuły pierwszej potrzeby. Przeciw wnioskowi wystąpił p. Kopy i p. Feitzinger, którzy byli zdania, że żadnej komisji nie trzeba, gdyż najuczciwszymi ludźmi w Cieszynie są kupcy bez różnicy wyznania. (Niechże im Bóg da zdrowie! przyp. redak.). Pomimo więc protestu pp. kupców wniosek tow. Regera został uchwalony. Zobaczymy co p. burmistrz z tym wnioskiem zrobi.

Nastąpiło posiedzenie poufne, na którem załatwiono kilka spraw personalnych.

Panowie Kupcy.

Według zdania p. Kopy'ego, który zastępuje kupiectwo w cieszyńskiej Radzie gminnej, spółdzielnie nie płacą podatku. P. Kopy otrzymał z miejsca odprawę od tow. Macheja, lecz dodatkowo zapewniamy p. Kopy'ego, że spółdzielnie nietylko płacą sumiennie podatki, lecz płacą także uczciwiej swoich pracowników aniżeli pp. kupcy, którzy kwalifikowanemu subjektowi płacą po 120 zł. na miesiąc. Jesteśmy ciekawi, jak długo ten proletarjat kupiecki pozwoli się w tak bezczelny sposób wyzyskiwać. Niezorganizowani handlowcy nietylko, że bywają w nieludzki sposób wyzyskiwani, lecz swoją nędzą utrzymują prywatny handel, który powinien być zastąpiony pracą spółdzielczą.

Towarzysze! Nie wolno uczęszczać do restauracyi, kawiarni i cukierni, gdzie niema „Wyzwolenia Społecznego". O. K. R. P. P. S.

Oszczercom w odpowiedzi.

Do robotników i robotnic ubezpieczonych w Kasie Chorych w Białej.

Chrześcijański Zjednoczony Komitet Wyborczy w Białej, wydał agitacyjną odezwę w sprawie wyborów do Rady Powiatowej Kasy Chorych w Białej.

Każdemu ugrupowaniu politycznemu wolno jest ubiegać się o mandaty do instytucji publicznych. W każdym kulturalnym i demokratycznym kraju istnieje również wolność ideowej walki wyborczej, w której ścierają się poglądy na program i działalność walczących grup politycznych.

Polska Partja Socjalistyczna idąca do wyborów, tak pojmowała walkę i w tym duchu wydała dwie odezwy. Zamiast rzeczowej odpowiedzi spotkaliśmy się ze strony t. zw. chrześcijańskich i endeckich organizacji

z oszczerczym paszkwilem.

Jeszcze raz udowodniły chadecko-endeckie organizacje, że są tylko

zdradą i ohydą,

że nie mają żadnego programu działania i żadnej troski o interesy szerokich warstw ludności pracującej.

Oszczercza i łajdacka metoda chadeckich oszustów musi się spotkać z należytą odprawą ze strony świadomej swych celów klasy pracującej.

•

Socjaliści rządzą Kasą Chorych przez lat sześć i rządzą dla dobra ubezpieczonych.

Chadecki łajdak wie o tem, że w Powiatowej Kasie Chorych w Białej są **najgorzej właśnie wynagradzani urzędnicy,** a mimo to „chrześcijanin" twierdzi w odezwie, że płaca urzędników wynosi ponad 1.000 zł. miesięcznie.

Demagog chadecki dlatego bezczelnie kłamie, by równocześnie twierdzić, że **robotnikowi w Kasie Chorych rzuca się tylko ochłap.**

Oszczerca dobrze jest poinformowany o tem, że Powiatowa Kasa Chorych w Białej wypłaca **największe zasiłki** w czasie choroby, bo aż **50% ogólnych wpływów,** że lecznictwo postawiono możliwie na najwyższym poziomie, do dyspozycji członków jest kilkunastu lekarzy i najnowsze urządzenia techniczno-lecznicze.

Z gmachu Kasy korzystają tylko i wyłącznie ubezpieczeni. **Wszak suteryny, parter i piętro** używane są wyłącznie do celów kasowych. Skromne mieszkania dla urzędników Kasy mieszczą się w t. zw. mansardzie.

Oszczerca chadecki czepia się **tow. posła Pająka,** twierdząc bezczelnie, że zajmuje pięciopokojowe mieszkanie.

Niskie i podłe oszczerstwa chadeckich intrygantów nie sięgają tow. posła Pająka, zasłużonego dla ruchu robotniczego na tutejszym terenie.

Możemy śmiało twierdzić, że gdyby się było udało chadekom opanować Zarząd Kasy, to leczyliby ludzi z pewnością nawet nie aspiryną czy pięciogroszowemi proszkami, lecz **kropidłem,** — pieniądze zaś szłyby do kieszeni różnych **prywatnych geszefciarzy chadeckich.**

Pismaki „chrześcijańskie" ufne, że ich księża rozgrzeszą, kłamią świadomie, że Zarząd Kasy dał 15.000 na Dom socjalistyczny w Straconce. **Nieprawda!** — jest uchwała, by wydatkować **15.000 na ochronkę dzieci robotniczych,** lecz ochronki jeszcze nie urządzono i ani grosza nie wydano.

Robotnicy ubezpieczeni w Kasie Chorych mają pełnić kontrolę gospodarki i z tej kontroli korzystają.

Niema żadnego nieszczęścia, jeśli swych trzech groszy nie może wtrącać do Kasy Chorych **ks. Mączyński** czy jego **błazny nadworne.**

Robotnicy tego sobie zupełnie nie życzą. Oszczerców chadecko-endeckich, dawną 8-kę, przekonają o tem sami ubezpieczeni w dniu

18 listopada, głosując na 2-kę

na listę Polskiej Partji Socjalistycznej i Klasowych Związków Zawodowych, na wypróbowanych obrońców słusznej sprawy robotniczej.

Ani jeden głos nie padnie na chjeńskich oszczerców.

Uświadomiony polski i chrześcijański robotnik głosował będzie w niedzielę 18 listopada na

Nr. 2.

W imię nauki Chrystusowej przepędzi precz oszczerców i przekupniów chrześcijaństwem. Nie pozwoli brukać świętości w oszczerczej walce z uczciwymi ludźmi.

Pod hasłem:

Niech żyje solidarność wszystkich robotników!

Precz z brudnemi łapami sługusów kapitalistycznych od instytucji robotniczej!

Precz z Chjeną!

Niech żyje zwycięstwo listy Nr. 2!

Socjalistyczny Komitet Wyborczy do Rady Kasy Chorych w Białej.

Wielka manifestacja robotników chrześcijańskich za listą Nr. 2.

W czwartek, dnia 15 listopada odbyło się w sali Domu Katolickiego w Białej publiczne zgromadzenie zwołane przez Chrześcijański Komitet Wyborczy. Na przewodniczącego zgromadzenia wybrano ogromną większością głosów, wbrew woli przewódców endecko-chadeckich, tow. **Pysza Andrzeja.** Po referatach tow. **Piątkowskiego, Pysza** i tow. **Wanata** zgromadzenie uchwaliło wśród entuzjazmu głosować w niedzielę 18 listopada do Rady Kasy Chorych w Białej na **listę Nr. 2, na listę socjalistyczną.**

Różne wiadomości.

Akademja 10-lecia Rządu Lubelskiego w Warszawie.

W piątek, dnia 9 listopada w sali Z. Z. K. w Warszawie odbyła się akademja z okazji 10-lecia Rządu Lubelskiego, która zgromadziła taką masę robotników, że blisko $1\frac{1}{2}$ tysiąca osób odeszło od gmachu, nie mogąc otrzymać miejsca. Przemawiali tow. Barlicki i Strug. Na akademji był również marszałek Sejmu tow. Daszyński.

Wezwanie do posła Smulikowskiego.

„Robotnik" zamieścił list otwarty Okręgowego Komitetu Robotniczego — chłopskiego w Zamościu do posła Smulikowskiego. List ten stwierdza, że porzucając szeregi P. P. S. i przyłączając się do zbrodniczej, rozbijackiej akcji poseł Smulikowski uczynił to bez porozumienia się i wbrew woli trzydziestu kilku tysięcy idących za P. P. S. chłopskich i robotniczych wyborców zamojszczyzny Okręg. Kom. Rob. Chł. w Zamościu **wzywa posła Smulikowskiego do** natychmiastowego zwrócenia mandatu poselskiego P. P. S., od której ten mandat uzyskał jako wyraz zaufania mas do P. P. S.

Nowy rząd w Rumunji.

Rada Regencyjna powierzyła utworzenie rządu prezesowi stronnictwa chłopskiego Maniu, który utworzył rząd ludowy. Nowy rząd złożył przysięgę w sobotę 10 bm. Opuszczającemu pałac regencji nowemu premjerowi tłumy zgotowały serdeczną owację. W ten sposób dyktatura Bratianu w Rumunji skończyła się.

Piast a Rząd.

Klub „Piasta" po przeprowadzonej dyskusji uznał, że niema podstaw do zmiany stosunku względem rządu i wybrał ponownie prezydjum w dawnym składzie osobowym.

Nadesłane.

W sprawie przemiału pszenicy i przerobu oraz wypieku mąki pszennej.

W związku z podanem już przez Starostwo do wiadomości zarządzeniem w sprawie przemiału żyta na mąkę 70% jako gatunku najwyższego oraz na mąkę gatunków niższych oraz zakazu wypieku na sprzedaż chleba pszenno-żytniego, które to zarządzenia obowiązują od dnia 20 października br. komunikuję, że **rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10/X 1928 (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 769) dozwolony został przemiał pszenicy na mąkę 65% jako gatunku najwyższego oraz na mąkę gatunków niższych.** Tem samem rozporządzeniem zakazane zostało używanie w zakładach przemysłowych do przerobu i wszelkiego rodzaju wypieku — mąki pszennej i żytniej pochodzącej z przemiału nieodpowiadającego powyższym normom.

Dla umożliwienia kontroli nad przestrzeganiem postanowień wzmiankowanego rozporządzenia Starostwo uprawnione jest do

a) żądania potrzebnych wyjaśnień ewentualnie na podstawie ksiąg i dokumentów handlowych od osób i zakładów zajmujących się prze-

miałem w celach przemysłowych pszenicy i żyta, handlującym mąką pszenną i żytnią przetwarzających w celach przemysłowych mąkę pszenną i żytnią na pieczywo i artykuły spożywcze oraz posiadających na składach mąkę pszenną i żytnią i inne artykuły spożywcze wyrabiane z mąki pszennej i żytniej;

b) wstępu do lokalów przemysłowych, handlowych składów i zakładów w punkcie a) wymienionych.

Winni przekroczenia przepisów powołanego rozporządzenia będą karani po myśli art. 4 i 5 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31/VIII 1926 (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 527) aresztem do 6-ciu tygodni lub grzywną do 10.000 złotych, a także ewentualną konfiskatą przedmiotów, do których odnosi się czyn przestępny.

Starosta: Dr. Duda.

Rekrutacja robotników do Francji.

Dnia 27 listopada rb. w Kalwarji zebrzydowskiej i dnia 28 listopada 1928 w Żywcu odbędzie się rekrutacja kobiet do doju krów i robót rolnych (od lat 30) oraz górników i robotników do kopalń rudy żelaznej i do fabryk. Przyjmowani będą również metalowcy następujący: ślusarze, tokarze, palacze, walcownicy, ciągacze drutu i frezerzy.

Do rekrutacji należy przedstawić: Dowód osobisty z fotografją, wystawiony przez Urząd gminny (Starostwo), świadectwo przynależności, świadectwo moralności, metrykę urodzenia lub ślubu (wyciąg) książeczkę wojskową dla mężczyzn w wieku od lat 23—40, zezwolenie PKU dla mężczyzn w wieku przed- i poborowym, t. j. od r. 18 do 23 r. życia, świadectwa pracy.

Na skutek porozumienia się tutejszego Urzędu z Komunalnym Urzędem Pośrednictwa Pracy w Bielsku mogą być zarekrutowani także robotnicy, zamieszkali na terenie powiatu bielskiego.

Zebranie Sekcji Narciarskiej przy Kole P. T. T. Oddziału Babiogórskiego w Białej.

Zapowiedziane zebranie organizacyjne Sekcji Narciarskiej przy Kole P. T. T. w Białej odbyło się w piątek 9 bm. w „Sokole" przy licznym udziale narciarzy z Białej, Bielska i okolicy. Po wysłuchaniu referatu wygłoszonego przez delegata P. Z. N. p. Augustynowicza z Żywca, oraz odczytaniu regulaminu Sekcji, zebrani jednomyślnie uchwalili założenie Sekcji i przystąpili zaraz do wyboru tymczasowego Zarządu. W skład tegoż weszli pp. prof. Merta Stanisław przewodniczący, prof. Burkot Józef zast. przew., Płonka Stefan sekretarz, Ohli Marjan skarbnik, Matzner Adolf delegat grupy ze Szczyrku. Do Komisji rewizyjnej pp. Micherdziński Mieczysław i prof. Rappé Władysław.

Walne Zebranie uchwaliło dalej wysokość wpisowego (1 zł.) i wkładki rocznej (4 zł.). Prócz tego każdy członek składa do P. Z. N. tytułem należytości za legitymację (czarną), nalepkę i kalendarzyk narciarski 3 zł. (wzgl. 2 zł. starzy członkowie).

Zarząd Sekcji, wykonując powierzone sobie prace zakrzątał się zaraz koło urządzenia kursu jazdy na nartach. Dzięki nader życzliwemu stanowisku dowódcy dywizji podhal. p. generała Przeździeckiego, który przyrzekł pomoc swą przez udzielenie wojskowych instruktorów, Zarząd może już ogłosić **I Kurs (suchy) jazdy na nartach** dla początkujących, który odbędzie się z końcem listopada. Kurs ten poprowadzi p. porucznik 3 p. s. p. Kwaśnica. Przedmiotem kursu będzie zapoznanie się ze sprzętem narciarskim, higjena sportu narc. i ogólne zasady jazdy na nartach.

Dokładny czas i lokal kursu podane będą w następnym numerze tygodnika oraz w miejscach ogłoszeń Sekcji (gablotka Koła P. T. T. na gmachu Banku Gosp. Kraj. i inne). Kurs ten dla członków będzie bezpłatny.

Zgłoszenia na kurs przyjmować się będzie codziennie między godz. 5—6 wiecz. w lokalu Koła P. T. T. w Białej, Główna 22 I p. Tam również przyjmuje się zgłoszenia na członków Sekcji.

Dalsze kursy jazdy na śniegu dla początkujących oraz dla wprawnych podane będą później do wiadomości.

Od Redakcji.

Jan Gębala 2230 Faber Hamtramek Mich. U. S. A. Dwa dolary na prenumeratę otrzymaliśmy. Gazetę wysłać będziemy na podany przez Was adres.

Antoni Oczkowski — Rue Gras Boeuf 13 Macon Conde sur Escaut. Nord France. Prenumerata zapłacona. 10 fr. otrzymaliśmy. Do życzenia Waszego zastosujemy się.

NA FUNDUSZ PRASOWY.

Złożył na fundusz prasowy p. Kossek 10 zł.

Z ruchu partyjnego.

Do wszystkich Komitetów Miejscowych P. P. S. i mężów zaufania.

Szanowni Towarzysze!

Konferencja Okręgowa Polskiej Partji Socjalistycznej dla Śląska Cieszyńskiego odbędzie się w niedzielę, dnia 18 listopada 1928, o godzinie punktualnie 10 rano w hotelu pod „Białym Koniem" **w Skoczowie.**

Porządek dzienny:

1) Sprawozdanie z Kongresu P. P. S. w Sosnowcu.
2) Wybory do Kas Chorych w Cieszynie i w Bielsku.
3) Program pracy partyjnej na sezon zimowy.
4) Wnioski i zapytania.

Komitet Okręgowy P. P. S. w Cieszynie zaprasza Szanownych Towarzyszy o jak najliczniejsze przybycie na Konferencję, a to ze względu na bardzo doniosłe sprawy, jakie będą omawiane na konferencji.

Oprócz delegatów Komitetów miejscowych i członków OKRu mogą w konferencji brać udział mężowie zaufania organizacji politycznej i organizacyj zawodowych, o ile są członkami P. P. S., oraz mężowie zaufania „Siły", o ile wykażą się legitymacją członkowską.

Za Komitet Okręgowy P. P. S.

Reger Tad., sekretarz. **Machej Józef**, przew.

Podziękowanie.

Dyrekcji Szpitala w Białej, oraz P. P. lekarzom za troskliwą opiekę podczas choroby, jakoteż P. T. duchowieństwu, stowarzyszeniom i wszystkim tym, którzy wzięli udział w pogrzebie ś. p. **Franciszka Kosska**, składa tą drogą najserdeczniejsze podziękowanie. **Rodzina.**

Kultura i sztuka.

Wyszedł z druku Nr. 9—10 (wrzesień — październik 1928 r.) ilustrowanego czasopisma **„MÓJ PRZYJACIEL".**

Cena egzemplarza 1.20 gr.

„Czem będę w życiu?" Wrażenia z polskiej poradni dla wyboru zawodu w Chicago.

„Akwarele". Wiersze.

Express „Błyskawica". Opowieść fantastyczno-naukowa o nowym wynalazku radjowym.

„Huragan". Nowela.

„Ziemio, zatrzymaj się!" Pogawędka humorystyczno-naukowa o najtańszym sposobie podróżowania i o kanceliście czarodzieju z powieści Wellsa.

„Tajemnica wuja Franciszka". Nowela — zagadka, do konkursu literackiego „Mojego Przyjaciela".

„To i owo". Jak wygląda życie na Marsie. Niesamowita statystyka. Elektryczne gospodarstwo na wsi. 15.000 klm. konno. Ofiary dzikich zwierząt. Cenne książki. Jak długo trwa dzień. Postępy radja.

„Człowiek śmiechu". Życiorys Charlie Chaplina.

„Radjopajęczarze". Humoreska.

„Na podbój przestworzy". Perspektywy lotnictwa w najbliższej przyszłości.

„Tajemne pismo". Sposoby szyfrowania tajnej korespondencji w starożytności i w naszej epoce.

„Trzy ekspedycje do bieguna południowego". Podróże Byrda, Wilkinsa i Joffreya do mórz podbiegunowych.

„Rozrywki umysłowe". Rebusy, szarady, łamigłówki, logogryfy i t. d. Szachy. Konkurs rozwiązań dla czytelników.

„Z pism i książek". Skrzynka pocztowa. Numer zdobią liczne aktualne ilustracje.

*Z okazji swego jubileuszu 50-letniego życia składa jubilat p. **Antoni Pollak** na fundusz prasowy „Wyzwolenia Społecznego" 25 zł., za co administracja niniejszem dziękuje.*

Ogłoszenia.

Z okazji zaślubin
tow. Józefa Dyczka
z panną Joanną Fiorletówną
składa im jaknajserdeczniejsze życzenia.
Oddział T.U.R. w Katcnowie.

POWIATOWA KASA CHORYCH W ŻYWCU.

Dyżury lekarskie

w niedzielę i święta:

W niedzielę, dnia 18 listopada:
Dr. Róża Flam.

W niedzielę, dnia 25 listopada:
Dr. Kruszyński Władysław.

Lekarze ordynują u siebie w domu, lecz tylko w nagłych i niecierpiących zwłoki wypadkach choroby.

Dyżury lekarskie ogłaszane są również w Kasie (przy bramie wchodowej).

Zarząd Pow. Kasy Chorych w Żywcu.

Zgubioną książeczkę wojskową, wystawioną przez P. K. U. Bielsko na nazwisko Mędrzak Józef, rocznik 1902, zamieszkały w Lipniku Nr. 92, unieważnia się.

Powiatowa Kasa Chorych na powiat Wadowicki w Andrychowie.

L. 3385/28. Andrychów, dnia 8. listopada 1928 r.

Obwieszczenie.

Podaje się do publicznej wiadomości, że Okręgowy Urząd Ubezpieczeń we Lwowie na podstawie art. 100 Ustawy z dnia 19 maja 1920 r. o obowiązkowem ubezpieczeniu na wypadek choroby (Dz. Ustaw Nr. 44/20 poz. 272) reskryptem z dnia 5. XI. 1928 zatwierdził następujące zmiany Statutu Powiatowej Kasy Chorych na powiat Wadowicki w Andrychowie.

1. Zmianę Statutu Kasy przez dodanie § 4a. postanawiającego, że językiem urzędowym Powiatowej Kasy Chorych na powiat Wadowicki w Andrychowie jest język polski.

2. Zmianę §§ 16, 28, 35. 36, 44, 61 i 62 Statutu w kierunku rozszerzenia istniejących 14 grup zarobkowych przez dodanie dalszych 4 grup, w szczególności w § 19, 28, 35, 36, 44, 61 i 62 pozostają do grupy XIII. dotychczasowe grupy zarobkowe, w grupie XIV. dzienna płaca ustawowa zmienia się i wynosi Zł. 13·50 z zarobkiem dziennym Zł. 12·50—14·50 — tygodniowo Zł. 75—87·— i miesięcznym Zł. 312·50—362·50. Poczem dodaje się:

Grupę XV-tą z dzienną płacą ustawową Zł. 15·50 z zarobkiem dziennym Zł. 14·50—16·50 — tygodniowym Zł. 87·— do 99·— — miesięcznym Zł. 362·50—412·50.

Grupę XVI-tą z dzienną płacą ustawową Zł. 17·50 — z zarobkiem dziennym Zł. 16·50—18·50 — tygodniowym Zł. 99·— do 111·— — miesięcznym Zł. 412·50—462·50.

Grupę XVII-tą z dzienną płacą ustawową Zł. 19·50 — z zarobkiem dziennym Zł. 18·50—20·50 — tygodniowym Zł. 111·— do 123·— — miesięcznym Zł. 462·50—512·50.

Grupę XVIII-to z dzienną płacą ustawową Zł. 20·50 z zarobkiem dziennym ponad Zł. 20·50 — tygodniowym ponad Zł. 123·— — miesięcznym ponad Zł. 512·50.

3. Zmianę końcowego ustępu § 27 Statutu w kierunku podwyższenia kosztów środka pomocniczego przeciwko zniekształceniu i kalectwu do wysokości Zł. 205·—.

Powyższe zmiany obowiązują Powiatową Kasę Chorych w Andrychowie od dnia 15 listopada 1928 r.

Podając powyższe do wiadomości, wzywa się P. T. pracodawców do zapodania najpóźniej do dnia 25 listopada b. r. Zarządowi tut. Kasy Chorych zarobków tych ubezpieczonych, którzy zaliczeni są dotychczas do grupy zarobkowej XIV-ej.

W razie niezawiadomienia w wyż oznaczonym czasie ubezpieczeni dotychczas w grupie XIV-ej zaliczeni zostaną z Urzędu do grupy XVIII-ej.

Dyrektor Kasy: **K. Sokołowski** m. p.
Komisarz Rządowy: **Jan Wadoń** m. p.

Powiatowa Kasa Chorych na powiat Wadowicki w Andrychowie.

L. 3383/28. Andrychów, dnia 8 listopada 1928.

Obwieszczenie.

Podaje się do publicznej wiadomości, że Okręgowy Urząd Ubezpieczeń we Lwowie na podstawie art. 100 i 99 ust. II. Ustawy z dnia 19. V. 1920 r. o obowiązkowem ubezpieczeniu na wypadek choroby (Dz. Ustaw Nr. 44/20 poz. 272 reskryptem z dnia 19. X. 1928 r., L. 13512/28 ustalił wartość świadczeń w naturze miarodajną dla określenia zasiłków pieniężnych i składek w okręgu Powiatowej Kasy Chorych w Andrychowie jak następuje:

I.

Dla służby domowej (oprócz płacy w gotówce)

1. wikt i mieszkanie miesięcznie . . . . . . Zł. 40·—
2. wikt, mieszkanie i odzież miesięcznie . . . . „ 50·—

II.

Dla służby i pracowników zakładów gastronomicznych, przemysłowych i handlowych (kucharze, kelnerzy, służba, czeladnicy, pomocnicy handlowi i t. p.) wynagradzanych oprócz płacy w gotówce, względnie nie pobierających żadnej płacy, tylko świadczenia w naturze:

1. wikt i mieszkanie miesięcznie . . . . . . Zł. 50·—
2. wikt, mieszkanie i odzież miesięcznie. . . . „ 65·—

Powyżej ustalona wartość świadczeń w naturze obowiązuje od dnia 1. listopada 1928 r.

Dyrektor Kasy: **K. Sokołowski** m. p.
Komisarz Rządowy: **Jan Wadoń** m. p.

POWIATOWA KASA CHORYCH W BIAŁEJ

L. 4926/Wyb./28.
13/14/15

BIAŁA, dnia 8 listopada 1928.

Ogłoszenie.

Zgodnie z postanowieniami par. 17. Rozp. Pana Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 24 marca 1926 Dz. U. Rzpp. Nr. 44, poz. 273, ogłaszamy niniejszem, że do wyborów 30 delegatów i tyluż zastępców do Rady Pow. Kasy Chorych w Białej **z grupy ubezpieczonych zgłoszono i uznano za ważne** dwie listy kandydatów, a mianowicie:

Lista Nr. 2

Polskiej Partji Socjalistycznej, Niemieckiej Socjalistycznej Parti Pracy i Klasowych Związków Zawodowych.

L. p.	Imię i nazwisko	Zawód	Miejsce zamieszkania	Zatrudniony u firmy
1	Pająk Antoni	red. i poseł na Sejm	Biała, ul. Hettwera 17.	Pow. Związek Gospodarczy
2	Biernot Franciszek	tkacz	Lipnik Nr. 297.	F. Rabinowitz, Biała
3	Pietras Gotfried	tokarz	Stare Bielsko 294.	Rudolf Schmidt
4	Janica Jakób	robotnik	Buczkowice 139.	Thonet-Mundus
5	Schubert Rudolf	urzędnik	Leszczyny 372.	Pow. Związek Gospodarczy
6	Grajcarek Józef	tkacz	Lipnik 368	I. G. Bathelt
7	Linnert Jerzy	.	Lipnik 319.	F. Rabinowitz, Biała
8	Wiesner Jan	odlewacz	Kamienica 220.	Rudolf Schmidt,
9	Zender Karol	ślusarz	Biała, Piłsudskiego 11.	Th. Pollak i Syn
10	Pysz Jan	tkacz	Straconka 2.	S. Tugendhat
11	Haręża Karol	stolarz	Kęty, ul. Królewska Nr. 100.	Gryksa, Biała
12	Łukoś Alojzy	tkacz	Komorowice 98.	Sternickel-Gülcher
13	Greczka Karol	robotnik	Lipnik 245.	A. J. Walczok, Straconka
14	Janica Andrzej	tkacz	Leszczyny 48.	Plutzar i Brüll
15	Olma Antoni	robotnik	Hałcnów 13.	Pollak Teodor i Syn
16	Pysz Antoni	tkacz	Straconka 76.	M. Polatschek
17	Bojdys Antoni	robotnik	Biała, Kolejowa Nr. 408.	Bartelmus i Suchy
18	Gara Jan	kapelusznik	Biała, Rzeźnicza Nr. 37.	Swoboda Gustaw
19	Mazurek Adolf	piekarz	Biała, Hettwera Nr. 30.	I. G. Bathelt Synowie
20	Wojtas Michał	odlewacz	Biała, Kościelna Nr. 5.	E. Schmeja
21	Byrska Zofja	wyszywaczka	Bielsko, Górska Nr. 43.	F. Rabinowitz
22	Dwornik Ignacy	robotnik	Czaniec 256.	Fabryka Papieru, Czaniec
23	Waluś Józef	.	Buczkowice	Thonet-Mundus
24	Ryś Antoni	urzędnik	Komorowice 194.	Pow. Związek Gospodarczy
25	Hoffmann Stefan	tkacz	Straconka 53.	S. Tugendhat
26	Holewka Antoni	urzędnik	Komorowice 222.	K. Hess i Synowie
27	Perchał Stanisław	odlewacz	Biała, Paderewskiego 4.	Rudolf Schmidt
28	Kolarz Ferdynand	tkacz	Leszczyny	K. Strzygowski
29	Międzybrodzki Lud.	rzeźnik	Mikuszowice 58.	J. Bolisięga
30	Fraś Franciszek	krawiec	Biała, Komorowicka 27.	J. Krupnik
31	Piesch Andrzej	kapelusznik	Leszczyny 229.	H. Danielczyk
32	Wala Jan	robotnik	Buczkowice 184.	Neumann i Ska
33	Raczek Franciszek	tkacz	Rychwałd 153.	E. Zipser i Syn
34	Zajączek Ludwik	stolarz	Hecznarowice 63.	Fr. Gryksa
35	Klimunt Antoni	tkacz	Mikuszowice 111.	Adolf Jaworek
36	Kreiss Franciszek	urzędnik	Biała, Cyniarska Nr. 22.	F. Rabinowitz
37	Muś Józef	robotnik	Porąbka 169.	Regulacja Soły, Porąbka
38	Wandzel Władysław	.	Kalna 40.	Młyn Dobiji
39	Zabłocki Otton	.	Biała, Rynek 9.	Swoboda G.
40	Zemanek Karol	tkacz	Lipnik	J. Wenzelis
41	Smolarski Franciszek	robotnik	Bestwina 10.	K. Hess i Synowie
42	Gałuszka Stanisław	.	Biała, Główna 11.	Th. Pollak i Syn
43	Olek Franciszek	tokarz	Lipnik 173.	J. Ochsner
44	Sadlik Szymon	robotnik	Międzybrodzie bialskie	Kamieniołom Kraj., Kozy
45	Gürtler Alojzy	urzędnik	Lipnik 189.	Pow. Kasa Chorych
46	Folta Franciszek	odlewacz	Straconka 42.	K. Schwabe
47	Owsiński Jan	tkacz	Biała, Hettwera Nr. 22.	Adolf Jaworek
48	Bogisz Alojzy	robotnik	Hałcnów 24.	Th. Pollak i Syn
49	Pysz Andrzej	tkacz	Leszczyny 239.	F. Rabinowitz
50	Sadlik Adolf	robotnik	Straconka 70.	Polskie Tow. Akumulatorowe
51	Gluza Paweł	tkacz	Mikuszowice 135.	Plutzar i Brüll
52	Szymik Wiktor	ślusarz	Bielsko, Górska Nr. 15.	R. Schmidt
53	Tarnawa Szymon	robotnik	Buczkowice	Adolf Wech
54	Lux Józef	tkacz	Lipnik 494	K. Hess i Synowie
55	Malik Jan	.	Mikuszowice	Adolf Jaworek
56	Graca Józef	robotnik	Mutne 61.	Magistrat Biała
57	Szuta Bronisław	tkacz	Straconka 73.	S. Tugendhat
58	Klisz Rudolf	.	Leszczyny 46.	I. G. Bathelt
59	Pieczora Antoni	robotnik	Biała, Hałcnowska 636.	Neumann i Ska
60	Geyer Gustaw	kelner	Bielsko, Wyspiańskiego 17.	Kino-Kaffee, Biała

Lista Nr. 3.

L. p.	Imię i nazwisko	Zawód	Miejsce zamieszkania	Zatrudniony u firmy
1	**Gąsior Stanisław**	urzędnik prywatny	Dom Zakł. Pensyj. Biała, Nr. 3.	Bracia Münch
2	**Dziech Edward**	maszynista	Biała, Lipnicka 4.	Bernard Deutsch
3	**Czulak Józef**	robotnik	Międzybrodzie Nr. 217.	Sternickel i Gülcher
4	**Rosner Andrzej**	wiertacz	Hałcnów 320.	Br. Sennewaldt
5	**Nikiel Stefan**	urzędnik pryw.	Biała, Szpitalna Nr. 10.	Bracia Münch
6	**Szczotka Antoni**	robotnik	Leszczyny 564.	Plutzar i Brüll
7	**Górny Paweł**	malarz	Biala, Kolejowa Nr. 408.	Surówka Andrzej
8	**Waluś Jan**	robotnik	Szczyrk 507.	Adolf Wech
9	**Kappa Józef**	„	Biała, Główna 5.	Br. Sennewaldt
10	**Walaszek Karol**	„	Łodygowice 431.	Karol Strzygowski
11	**Honkisz Józef**	murarz	Kozy Dom Kat.	Emanuel Rost
12	**Witkowski Walenty**	woźnica	Leszczyny 9.	Karol Strzygowski
13	**Willmann Andrzej**	wiertacz	Lipnik 223.	Br. Sennewaldt
14	**Wrona Jan**	robotnik	Rybarzowice 268.	Adolf Wech
15	**Zeman Jan**	tkacz	Bielsko, Grotgera 2.	J. G. Bathelt
16	**Foja Katarzyna**	robotnica	Kamienica 196.	Karol Strzygowski
17	**Gürtler Karol**	robotnik	Hałcnów 30.	Wilhelm Zipser
18	**Drewniak Jan**	maszynista	Leszczyny 359.	Sternickel i Gülcher
19	**Fialik Andrzej**	manipulant	Hałcnów 26.	Br. Sennewaldt
20	**Chrobak Józef**	majster	Straconka 89.	Karol Strzygowski
21	**Homa Józef**	„	Biała, Kolejowa	Bernard Deutsch
22	**Bogisz Franciszek**	robotnik	Hałcnów 343.	Br. Sennewaldt
23	**Haręźlak Józef**	tkacz	Rychwałd 133.	Karol Strzygowski
24	**Sadlik Stefan**	robotnik	Komorowice 34.	Br. Sennewaldt
25	**Martyniak Józef**	„	Międzybrodzie bialskie 43.	Plutzar i Brüll
26	**Szymik Franciszek**	pomocnik sklepowy	Hałcnów 135.	Spółka Gosp., Hałcnów
27	**Dobija Rudolf**	robotnik	Straconka 145.	Karol Hess i Synowie
28	**Sidzina Andrzej**	woźnica	Lipnik 320.	Karol Strzygowski
29	**Pieczora Stanisław**	murarz	Kozy	Emanuel Rost
30	**Szkabrat Karol**	robotnik	Hałcnów 78.	Br. Sennewaldt
31	**Mrozek Stefan**	tkacz	Okrajnik 76.	Sternickel i Gülcher
32	**Majdak Jan**	robotnik	Międzybrodzie bialskie	Br. Sennewaldt
33	**Wawok Jan**	„	Międzybrodzie bialskie 82.	„
34	**Konior Wojciech**	„	Międzyqrodzie bialskie 212.	Karol Strzygowski
35	**Olma Józef**	wiertacz	Hałcnów 235.	Br. Sennewaldt
36	**Rodak Józef**	robotnik	Łękawica 114.	Erwin Korn
37	**Wiewióra Franciszek**	stróż	Mikuszowice 99.	Plutzar i Brüll
38	**Zając Józef**	kierownik spółki	Hałcnów 248.	Spółka Gosp., Hałcnów
39	**Zontek Piotr**	robotnik	Międzybrodzie bialskie 197.	Plutzar i Brüll
40	**Farana Jan**	stróż nocny	Komorowice	Bernard Deutsch
41	**Szycówna Rozalja**	robotnica	Kozy 502.	Vöslauer, Biała
42	**Kwaśny Walenty**	robotnik	Wilkowice 111.	Karol Strzygowski
43	**Sporysz Józef**	„	Hałcnów 64.	Karol Hess i Synowie
44	**Kaczmarczyk Jan**	murarz	Kozy 228.	Karol Strzygowski
45	**Jenkner Jerzy**	stróż nocny	Lipnik 204.	S. Tugendhat
46	**Olma Franciszek**	ogrodnik	Hałcnów 142.	Sternickel i Gülcher
47	**Hałat Jan**	dozorca domu	Biała, Nad Niwką 622.	Schwabe Karol
48	**Stefan Józef**	kowal	Biała, Komorowicka 55.	Neumann i Ska
49	**Pieczora Wiktor**	murarz	Kozy 216.	Rost Emanuel
50	**Ciężki Władysław**	ceglarz	Czaniec 325.	„
51	**Gołczyniak Paweł**	robotnik	Zadziele 67.	Plutzar i Brüll
52	**Nycz Henryk**	pomocnik handlowy	Biała, Lipnicka Nr. 6.	Okr. Zw. Kons. Chrześć. Rob.
53	**Jakubiec Tomasz**	robotnik	Zarzecze 86.	Erwin Kerger

Głosowanie odbędzie się w niedzielę, dnia 18 listopada 1928 od godz. 8-mej bez przerwy do godz. 20-tej, według miejsca zamieszkania w lokalach wyborczych podanych do publicznej wiadomości ogłoszeniem z dnia 28 sierpnia b. r., L. 4926/28/Wyb.

Każdy wyborca głosuje osobiście.

Wyborcy winni przynieść dowody stwierdzające ich tożsamość i na żądanie Przewodniczącego Komisji Wyborczej obowiązani są je okazać. Głosowanie odbywa się kartkami. — Karty wyborcze winne być barwy białej, oraz zawierać jeden numer z listy kandydatów **uznanej za ważną.** — Wszystkie inne karty są nieważne.

Głosowanie odbywa się w sposób następujący: Wyborca podchodzi do stołu, przy którym urzęduje Komisja Wyborcza a wylegitymowawszy się otrzymuje od Przewodniczącego kopertę urzędową. Do tej koperty wkłada swoją kartkę głosowania i oddaje ją w kopercie Przewodniczącemu. W każdej kopercie może być tylko jedna kartka. Gdyby w jednej kopercie okazało się więcej kartek, to uważa się je za jedną jeżeli są jednobrzmiące, w przeciwnym razie wszystkie **są nieważne.** Kartki wyborcze oddane w kopertach niezaopatrzonych firmą Kasy Chorych są również nieważne. Po oddaniu głosu ma wyborca bezzwłocznie opuścić salę wyborczą.

Wszelka agitacja w lokalu wyborczym jest zakazana. W czynnościach każdej Komisji Wyborczej mają prawo uczestniczyć z głosem doradczym mężowie zaufania poszczególnych list kandydatów. Mężem zaufania może być każda osoba zdolna do aktów prawnych.

O godz. 20-tej (8 wieczór) Przewodniczący Komisji Wyborczej zarządza zamknięcie lokalu wyborczego, dopuszczając do oddania głosu tylko wyborców znajdujących się wówczas w lokalu.

Za Zarząd Powiatowej Kasy Chorych w Białej:

Przewodniczący Zarządu:

(—) Dr. GROSS.

Powiatowa Kasa Chorych w Białej.

L. 4926/Wyb./28
13/14/15

Biała, dnia 8. listopada 1928.

OGŁOSZENIE.

Zgodnie z postanowieniami par. 17 Rozp. Pana Min. Pracy i Op. Społ. z dnia 24. marca 1926, Dz. Ust. Rzpp. Nr. 44, poz. 273, ogłaszamy niniejszem, że do wyborów 15 delegatów i tyluż zastępców z grupy pracodawców zgłoszono i uznano za ważną tylko 1 listę kandydatów, która została **zaopatrzoną Nr. 1.** Lista ta zawiera następujących kandydatów:

1. **Edward Zajączek,** fabrykant sukna w Kętach.
2. **Ferdynand Deutsch,** spólnik firmy Bernard Deutsch i Syn w Białej.
3. **Dr. Dawid Feuereisen,** adwokat w Białej.
4. **Józef Krywult,** kaflarz w Białej.
5. **Inż. Jerzy Krzemień,** gospodarz w Pisarzowicach,
6. **Erwin Bathelt,** spólnik firmy I. G. Bathelt synowie w Białej.
7. **Franciszek Gawenda,** malarz w Białej.
8. **Kurt Zipser,** fabrykant w Mikuszowicach.
9. **Marjan baron Czecz,** właściciel dóbr w Kozach.
10. **Franciszek Gryksa,** stolarz w Białej.
11. **Dr. Hermann Wenzl,** sekretarz Związku Przemysłowców w Białej.
12. **Jan Kanty Podworski,** garbarz w Kętach.
13. **Szymon Rosenberg jun.,** kupiec w Białej.
14. **August Gross,** ślusarz w Białej.
15. **Hermann Schlee,** kupiec w Białej.
16. **Kurt Polaczek,** fabrykant w Białej.
17. **Kazimierz Krzyżanowski,** fabrykant w Wilamowicach.
18. **Alojzy Karfiol,** kupiec w Białej.
19. **Edmund baron Larisch,** właściciel dóbr w Bulowicach.
20. **Izak Lunenfeld,** spólnik firmy Schlesinger i S-ka w Białej.
21. **Władysław Fill,** budowniczy w Białej.
22. **Oskar Schmidt,** spólnik firmy Rudolf Schmidt w Białej.
23. **Wilhelm Goldberg,** spólnik firmy Bracia Goldberg w Białej.
24. **Andrzej Surówka,** malarz w Białej.
25. **Marjan de Rudziński,** właściciel dóbr w Osieku.
26. **Jan Zipser,** właściciel cegielni w Białej-Lipniku.
27. **Oskar Sorge,** dyrektor Towarzystwa Górniczego Sp. z ogr. odp. w Białej.
28. **Józef Pokorny,** fabrykant w Białej.
29. **Rudolf Suchy,** fabrykant w Mikuszowicach.

Wobec złożenia tylko jednej ważnej listy kandydatów z grupy pracodawców, głosowanie rozpisane dla tej grupy **na dzień 18. listopada 1928** zgodnie z postanowieniami par. 24 zacytowanego na wstępie Rozporządzenia nie odbędzie się.

Za Zarząd Powiatowej Kasy Chorych w Białej:

Przewodniczący Zarządu: (—) **Dr. GROSS.**

Redaktor odpowiedzialny Stanisław Kuźma w Białej. — Drukiem Gustawa Jenknera w Bielsku.